

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

Gemeente Groningen
t.a.v. de heer P.E.J. den Oudsten, burgemeester
Postbus 30026
9700 RM Groningen

Sontweg 10
9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
T: 088 162 5000
E: info@vrgroningen.nl
W: www.veiligheidsregiogroningen.nl
W: www.brandweer.groningen.nl

Datum	15 februari 2018	Onze referentie	Z/18/020604
Aantal bijlagen	4	Uw referentie	uw ref.
Behandeld door	J.S. Haasjes	Sector/dienst	Operationele Ondersteuning
Telefoon	088 162 4733	Team	Expertise
E-mail	johan.haasjes@vrgroningen.nl		

Onderwerp Resultaten evaluatie crisisorganisatie en brandonderzoek brand bij Holland Casino

Geachte heer Den Oudsten,

Op 27 augustus jl. vond een grote brand plaats bij Holland Casino aan het Gedempte Kattendiep te Groningen. Op 8 september jl. heeft u Veiligheidsregio Groningen opdracht gegeven het optreden van de crisisorganisatie te evalueren. Daarnaast heeft de brandweer onderzoek gedaan naar het ontstaan en verloop van de brand. Hieronder beschrijf ik (een deel van) van de voorlopige uitkomsten van de evaluatie. Tevens informeer ik u over de uitkomsten van het brandonderzoek.

Evaluatie optreden crisisorganisatie

Zoals gebruikelijk vinden bij incidenten monodisciplinaire evaluaties plaats die input zijn voor de multidisciplinaire evaluatie. Binnen de veiligheidsregio wordt daarvoor een standaard systematiek gehanteerd. Vanwege enkele bijzondere aspecten van de brand, en vooral de dagen na de brand, is de reguliere evaluatie in dit geval uitgebreid met een evaluatie vanuit het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement. Daarnaast heeft de Brandweer onderzoek gedaan naar het ontstaan en het verloop van de brand.

Reguliere evaluatie

De reguliere evaluatie richtte zich op de opschaling, het functioneren en de afschaling van de crisisorganisatie en de overdracht aan de staande organisatie. De evaluatie leidt tot verschillende conclusies en aanbevelingen. Hieronder zet ik enkele daarvan voor u op een rijtje die relevant zijn voor de beantwoording van de evaluatievragen. In bijgevoegd rapport zijn alle conclusies en aanbevelingen opgenomen.

Functioneren crisisorganisatie

- Het CoPI heeft goed geanticipeerd op de verwachting dat het incident lang zou gaan duren. In de eerste CoPI vergadering werd al genoemd dat men er rekening mee moest houden dat het een langdurend incident zou worden.
- Het ROT vond dat ze duidelijke werkafspraken hadden met het CoPI en kon daarmee goed aan de slag. De aansluiting van en afstemming met het SGBO via de AC Politie ging soepel.

Met betrekking tot het Commando Plaats Incident

- Bespreek afschaling met de overblijvende onderdelen van de crisisorganisatie, zodat er geen onduidelijkheden zijn over mogelijk openstaande acties.
- Houd de Mobiele Commando Unit (MCU) langer ter plaatse om ook de laatste afspraken op beeld en in tekst vast te leggen.

Met betrekking tot het Regionaal Operationeel Team

- Maak duidelijk welke mogelijkheden de huidige procedures bieden om flexibel op te schalen.
- Zorg dat de voorbereiding op en de overdracht naar de nafase beter vorm krijgt.
- Bepaal op welke manier en tot welk niveau er (gemeentelijke) zorg aan de bevolking wordt geleverd. Hoe groot is het beroep dat er tijdens een incident én in de nafase wordt gedaan op de zelfredzaamheid van betrokkenen.

Evaluatie COT

Het COT heeft zich op uw verzoek gericht op het opstarten en functioneren van de betrokken kolommen in de overdracht van de crisisorganisatie naar de nafase, de nafase in de eerste dagen/week na afschalen van de crisisorganisatie, de crisiscommunicatie tijdens het optreden van de crisisorganisatie en de nafase en de positie van de bestuurder in het crisis proces. Hieronder komen het overkoepelende beeld dat de evaluatie heeft opgeleverd en de geformuleerde aanbevelingen aan de orde.

Overkoepelend beeld

De bestrijding van de brand was effectief. Het vuur is niet overgeslagen. Er zijn geen slachtoffers gevallen. Geplande evenementen konden doorgaan. Bewoners en studenten zijn opgevangen en zij zijn via meerdere kanalen geïnformeerd. De impact van een brand als deze is groot, voor alle gedupeerden. Er hebben zich aanvankelijk knelpunten voorgedaan in de informatievoorziening en communicatie aan gedupeerden en er zijn op onderdelen enkele kritische geluiden. Dit viel samen met de overgang van de acute fase naar de nafase. Deze overgang verliep niet goed waardoor er een gat viel in de organisatie juist toen er behoefte was aan duidelijke informatie.

Het belangrijkste leerpunt zit in de opstart van de nafase. Het besluit om na aanvankelijke afschaling de crisisorganisatie opnieuw in te zetten in combinatie met een opstartende nafase-aanpak bleek effectief. Vanaf dat moment is de communicatie ook meer op maat vorm en inhoud gegeven. Er zijn meerdere goede ervaringen zoals het werken met case managers en WhatsApp groepen en de wijze van samenwerking met Holland Casino en betrokken hotels.

Een ander belangrijk leerpunt is het realiseren van een goede aansluiting van de burgemeester in een situatie waarin er geen beleidsteam is, maar bestuurlijke betrokkenheid wel belangrijk is. Deze aansluiting is niet goed gelukt. De burgemeester is nauw betrokken geweest bij delen van de uitvoering, vooral ook richting bewoners en media, maar er zijn leerpunten in de wijze van informeren, afstemmen en positioneren.

In bijgevoegd rapport zijn naast het overkoepelende beeld ook enkele thematische observaties opgenomen.

Aanbevelingen

Op basis van de beschreven observaties doet het COT in het afsluitende hoofdstuk enkele aanbevelingen. De ervaringen met de casinobrand zijn de directe aanleiding hiervoor, maar de aanbevelingen zijn in belangrijke mate gericht op generieke versterking van de aanpak.

- Investeer in de slagkracht van bevolkingszorg
- Focus op bevolkingszorg en verkennen van aparte discipline communicatie
- Investeer in een goede verbinding tussen operatie en bestuur
- Maak opnieuw bewuste keuzes over de voorbereiding van de nafase.
- Zorg voor een goede nabespreking tussen professionals en burgemeester.

In het rapport worden de aanbevelingen van een nadere toelichting voorzien.

De aanbevelingen zijn input voor mogelijke aanpassingen van beleid en zijn input voor trainingen en oefeningen van de crisisorganisatie. De volgende acties zijn reeds ingezet:

- Verkenning bij andere Veiligheidsregio's naar de wijze van organisatie van crisiscommunicatie.
- Herijking van competentieprofielen van sleutelfuncties in de crisisorganisatie waaronder de Operationeel Leider op met name de bestuurlijke aspecten.
- Verbetering van het proces van afschalen van crisisorganisatie en overdracht naar de staande organisatie in een dakpanconstructie.

Brandonderzoek

Team Brandonderzoek van Brandweer Groningen heeft onderzoek gedaan naar de brand bij Holland Casino. Het onderzoek – het rapport is bijgevoegd - heeft zich vooral gericht op het verklaren van de snelle branduitbreiding vlak nadat de brandweer een offensieve binnen aanval wilde uitvoeren nabij het vermoedelijke ontstaansgebied. Aan het onderzoek kunnen de volgende conclusies verbonden worden:

- Met een hoge mate van zekerheid kan gesteld worden dat de brand is ontstaan in de koof achter de kassa ter plaatse van de bar op de begane grond achterin het Holland Casino.
- De luchtbehandelingsinstallatie heeft in grote mate bijgedragen aan zowel de ontwikkeling van de brand als aan de verspreiding van de rookgassen.
- De wijze waarop de afvoer van de luchtbehandelingsinstallatie werd afgeschakeld in combinatie met de rookopbouw boven het verlaagde plafond kan de plotseling rookverspreiding/ -verdichting en temperatuurstijging verklaren die de aanvalsploeg heeft ervaren.
- Door de duur van de brand is niet meer te achterhalen hoe lang de compartimentering weerstand heeft geboden. Wel is het gedeelte waar de brandmeldinstallatie was gesitueerd (brandcompartiment naast de speelzaal begane grond) na de brand nog redelijk intact gebleven.
- De brandmeldinstallatie heeft naar behoren gefunctioneerd. Doordat de brand waarschijnlijk is ontstaan in een koof zonder detectie heeft de brand zich gedurende langere tijd kunnen ontwikkelen voordat deze door de brandmeldinstallatie werd gedetecteerd.
- De constructie van het pand is door de brand dusdanig verzwakt dat de kans op instorting tijdens deze brand zeer reëel was. Het besluit om defensief op te treden is daarom juist geweest.

Tot besluit

De opdracht tot evaluatie, beide hiervoor genoemde evaluatierapporten en het rapport met betrekking tot het brandonderzoek zijn bij deze brief gevoegd. Ik ga ervan uit u voldoende te hebben geïnformeerd over de uitkomsten van genoemde trajecten. Mocht u daar vragen en / of opmerkingen over hebben, dan verneem ik die uiteraard graag.

Hoogachtend,

Wilma J. Mansveld,
Directeur Veiligheidsregio Groningen